

Jacek Rzepka
Zakład Historii Starożytnej
Instytut Historyczny
Wydział Historyczny UW

Lista lektur egzaminacyjnych z historii starożytnej w roku akademickim 2016/2017

1. Podręczniki

Wschód

M. Stępień, 'Bliski Wschód', w: M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stępień, *Historia starożytna*, Warszawa, 1999, s. 5-230

Grecja i świat hellenistyczny

Mogą Państwo wybrać jeden z dwóch wariantów podręcznika (każdy zestaw w trzech tomach; ze względu na odmienne cezury przyjęte przez twórców każdej z proponowanych serii prosiłbym o konsekwentny wybór jednego wariantu, aby nie pominąć przełomowych momentów dziejów greckich):

I wariant:

J. Hall, *Historia Grecji archaicznej*, Kraków 2012.

P.J. Rhodes, *Historia Grecji. Okres klasyczny*, Kraków 2009.

R.M. Errington, *Historia świata hellenistycznego 323-30 p.n.e.*, Kraków 2010.

II wariant:

E. Wipszycka, B. Bravo, *Historia starożytnych Greków. T. 1: Do końca wojen perskich*, Warszawa 1988.

M. Węcowski, A. Wolicki, E. Wipszycka, B. Bravo, *Historia starożytnych Greków. T. 2: Okres klasyczny*, Warszawa 2013.

E. Wipszycka, B. Bravo, *Historia starożytnych Greków. T. 3: Okres hellenistyczny*, Warszawa 2010.

Rzym

A. Ziółkowski, *Historia Rzymu*, Poznań 2004.

2. Lektury szczegółowe (obowiązuje wybór 2 prac w języku polskim i 1 w języku obcym)

A. Prace dostępne w języku polskim:

G. Alföldy, *Historia społeczna starożytnego Rzymu*, Poznań, 1991, 2000.
W. Burkert, *Starożytne kultury misteryjne*, Kraków 1999.
P. Chuvin, *Ostatni poganie. Zanik wierzeń pogańskich w cesarstwie rzymskim od panowania Konstantyna do Justyniana*, Warszawa 2008.
N.G.L. Hammond, *Starożytna Macedonia*, Warszawa 1999.
N.G.L. Hammond, *Filip Macedoński*, Poznań 2002.
N.G.L. Hammond, *Aleksander Wielki*, Poznań 2000.
M.H. Hansen, *POLIS. Wprowadzenie do dziejów greckiego miasta-państwa w starożytności*, Warszawa 2011.
M.H. Hansen, *Demokracja ateńska w czasach Demostenesa*, Warszawa 2000.
K. Kęciek, *Wojny macedońskie*, Warszawa 2012.
F. Kolb, *Ideał późnoantycznego władcy*, Poznań 2008.
R. Kulesza, *Aleksander Wielki*, Warszawa 2009.
R. Kulesza, *Sparta w V – IV w. p.n.e.*, Warszawa 2003.
A. Łukaszewicz, *Świat papirusów*, Warszawa 2001.
K. Nawotka, *Aleksander Wielki*, Wrocław 2004, 2007.
M. Olbrycht, *Aleksander Wielki i świat irański*, Rzeszów 2004.
W. Lengauer, *Religijność starożytnych Greków*, Warszawa 1994.
J. Łanowski, *Święte igrzyska olimpijskie* (różne wydania).
H.-I. Marrou, *Historia wychowania w starożytności*, Warszawa 1968.
H.-I. Marrou, *Zmierzch Rzymu czy późna starożytność III-VI w. p.n.e.*, Wrocław 1997.
S. Miller, *Starożytni olimpijczycy*, Warszawa 2004.
L.D. Reynolds, N. Wilson, *Skrybowie i uczeni. O tym, w jaki sposób antyczne teksty literackie przetrwały do naszych czasów*, Warszawa 2009.
M. Sartre, *Wschód rzymski*, Wrocław 1999.
S. Sprawski, *Tessalia, Tessalowie i ich sąsiedzi*, Warszawa 2009.
K. Stebnicka, *Tożsamość diaspory. Żydzi w Azji Mniejszej okresu cesarstwa*, Warszawa 2012.
A. Świderkówna, *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta* (wiele wydań).
A. Świderkówna, *Bogowie zeszli z Olimpu. Bóstwo i mit w greckiej literaturze świata hellenistycznego*, Warszawa 1991 (lub późniejsze wznowienia).
P. Veyne, *Imperium grecko-rzymskie*, Kęty 2008.
M. Węcowski, *Sympozjon, czyli wspólne picie. Początki greckiej biesiady arystokratycznej (IX-VIII wiek p.n.e.)*, Warszawa 2012.
A. Wolicki, *Symmachia spartańska w VI-V w. p.n.e.*, Warszawa 2012.

B. Prace w językach obcych:

H. Beck – P. Funke (red.), *Federalism in Greek Antiquity*, Cambridge 2015.
A.B. Bosworth, *Conquest and Empire. The reign of Alexander the Great*, Cambridge 1988.
A.B. Bosworth & E. Baynham, (red.), *Alexander the Great in Fact and Fiction*, Oxford 2000.
R. Brock– S. Hodkinson (red.), *Alternatives to Athens*, Oksford 2000.
W. Burkert, *Greek Religion*, Cambridge (Mass.) 1985 (można czytać niemiecki oryginał)
P. Cartledge, *Ancient Greece A History in Eleven Cities*, Oksford 2009.
Chr. Habicht, *Athens from Alexander to Antony*, Princeton 1997 (niemiecki oryginał: *Athen – die Geschichte der Stadt in der hellenistischen Zeit*, Monachium 1995, jest też tłumaczenie francuskie).

- F. Jacques & J. Scheid (red.), *Rome et l'intégration de l'Empire. Tome I: Les structures de l'Empire romain 44 av. J.-C. - 260 ap. J.-C.* Paris 1990 (tłumaczenie niemieckie: *Rom und das Reich in der Hohen Kaiserzeit: 44 v.Chr.-260 n.Chr. Band I: Die Struktur des Reiches*, Stuttgart - Lipsk 1998)
- A.H.M. Jones, *The Greek City from Alexander to Justinian*, Oksford 1940.
- F. Kolb, *Die Stadt im Altertum*, Monachium 1984.
- J. Latacz, *Troia und Homer. Der Weg zur Lösung eines alten Rätsels*. München/Berlin 2001 (istnieje przekład angielski).
- Y. Le Bohec, *L'armée romaine sous le Haut-Empire*, Paris, 1989, 1998 (lub przekład na angielski, niemiecki, włoski lub rosyjski).
- J. Lendon, *Soldiers & Ghosts: A History of Battle in Classical Antiquity*, New Haven and London 2005.
- C. Leppéley (red.), *Rome et l'intrégration de l'Empire. Tome 2. Approches régionales du Haut-Empire romain, 44 av. J.-C. - 260 ap. J.-C.*, Paris 1998 (tłumaczenie niemieckie: *Rom und das Reich in der Hohen Kaiserzeit: 44 v.Chr.-260 n.Chr. Band II: Die Regionen des Reiches*, Monachium 2001).
- E. Mackil, *Creating a Common Polity: Religion, Economy, and Politics in the Making of the Greek Koinon* Berkeley 2013.
- J. Ober, *Democracy and Knowledge. Innovation and Learning in Classical Athens*, Princeton 2008.
- E. Robinson, *Democracy beyond Athens. Popular Government in the Greek Classical Age*, Cambridge 2011.
- P. Siewert – L. Aigner Foresti (red.), *Föderalismus in der griechischen und römischen Antike*, Stuttgart 2005.
- R. Stoneman, *Alexander the Great. A Life in Legend*, New Haven and London 2008.
- E. Will, *Histoire politique du monde hellénistique*, wyd. 2, Nancy 1979-1982 (można wybrać jeden tom, jednakże w wypadku wyboru tej pozycji mile będzie widziane przeczytanie obu części).